

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Doe mee met *Eenheid van Taal* in *antibioticaresistentie!*

Samen klaar voor de toekomst

Gegevensuitwisseling antibioticaresistentie

Antibioticaresistentie (ABR) is een bedreiging voor de volksgezondheid. Om ons hier tegen te beschermen, moeten we weten hoe vaak en waar Bijzonder Resistente Micro Organismen (BRMO) voorkomen en welke trends zich daarin voordoen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verzamelt en analyseert deze gegevens systematisch. Dit noemen we surveillance. Voor deze surveillance en het voorkomen van verspreiding van resistentie is het van belang dat medisch microbiologische laboratoria (MML's) met het RIVM gegevens uitwisselen. Op basis hiervan kunnen zorgverleners in een vroeg stadium maatregelen nemen om besmetting bij meer mensen te voorkomen. Laboratoria kunnen informatie sneller en beter delen wanneer de codering eenduidig is, zoals bij Eenheid van Taal. Bovendien is deze methode minder arbeidsintensief.

“Alle MML's zouden deze labcodeset moeten gebruiken. Het maakt de communicatie tussen laboratoria echt makkelijker. Met de Nederlandse Labcodeset ben je klaar voor de toekomst!”

Leo Smeets, medisch microbioloog Reinier Haga. (Koploper bij de invoering van Eenheid van Taal in ABR)

Interesse?

Ben je geïnteresseerd om aan te sluiten bij Eenheid van Taal in ABR? Neem contact op met projectleider Mariëlla van der Velpen. Dit kan per e-mail: abr@rivm.nl of per telefoon: 030-274 2609. We maken graag een afspraak om bij je langs te komen om deelname te bespreken.

Laboratorium	Code laboratorium	Omschrijving laboratorium
Eenheid van Taal (Labcodeset)	19000-9	Vancomycine [gevoeligheid] in isolaat
A	Vancomycine	Vancomycine
F	VAN	Vancomycine
F	VANv	Vancomycine Vitek2 (MIC)
F	VANe	Vancomycine E-test (E-test)
K	Evanc	Evanc
K	VAN1	Vancomycine, rand zone DD
R	VACO	vancomycine confirmatie etest
S	vall	vancomycine low level
S	VANCOM	vancomycine
S	VANCOL	vanco low
X	_VANCOM_E	vancomycine E-test
X	_VANCO_70	vancomycine 70 ug
X	_VANCO_5	vancomycine 5 ug
X	_VANCO_30	vancomycin 30 ug
X	VANCOM	vancomycine

Laboratoria gebruiken verschillende codesets. Zoals hier voor de gevoeligheidstest voor het antibioticum vancomycine. In Eenheid van Taal worden alle verschillende codes vertaald naar een standaardcodering uit de Nederlandse Labcodeset.

Nieuwe labcodeset: Eenheid van Taal

De Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM), Nictiz en het RIVM hebben, samen met een aantal laboratoria, voor Eenheid van Taal een gestandaardiseerde labcodelijst ontwikkeld: de Nederlandse Labcodeset. Deze Nederlandse Labcodeset bevat laboratoriumcodes (zoals bloed, infecties en micro-organismen) die bedoeld zijn voor de digitale uitwisseling van gegevens tussen laboratoriumspecialisten, zorgverleners en onderzoekers van instellingen voor de volksgezondheid in Nederland. Met deze Eenheid van Taal in de labcodeset kunnen aanvragen en uitslagen van laboratoriumonderzoek in Nederland eenduidig uitgewisseld worden.

Het Informatieberaad Zorg erkent sinds januari 2019 de Nederlandse Labcodeset als een belangrijke bouwsteen voor informatie-uitwisseling in het zorgstelsel. ABR is het eerste onderdeel waarbij laboratoria en het RIVM structureel gebruik maken van de Nederlandse Labcodeset. Wanneer eind 2020 alle laboratoria zijn aangesloten op Eenheid van Taal in ABR, ontstaan mogelijkheden om op andere terreinen gebruik te maken van de Nederlandse Labcodeset. Zoals voor de aanvragen van huisartsen of voor het uitbesteden van onderzoek aan andere laboratoria. Om met Eenheid van Taal in ABR te werken, hoeven laboratoria alleen de codes in hun systeem naar de Nederlandse Labcodeset te vertalen. Het is dus niet nodig om het hele laboratorium informatie systeem opnieuw in te richten.

“Eenheid van Taal in ABR is noodzakelijk.
Je hebt het écht nodig om goed inzicht te krijgen
voor het nemen van de juiste maatregelen.”

Marc Bonten, UMC Utrecht. (Deelnemer pilotfase Eenheid van Taal in ABR.)

Sluit nu aan bij Eenheid van Taal

Een pilot met 6 MML's liet zien dat Eenheid van Taal in ABR werkt. Vijf van deze laboratoria leveren inmiddels volgens de nieuwe wijze structureel informatie aan voor de ABR-surveillance. Onlangs stapten 8 nieuwe laboratoria in het project. Dit betekent dat er in de loop van 2019 al 14 laboratoria operationeel zijn met Eenheid van Taal in ABR. In 2019 kunnen er nog eens 20 laboratoria aansluiten. Wil je dat jouw MML daar ook bij hoort? De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt via het RIVM geld beschikbaar voor laboratoria die in 2019 aansluiten.

De eerste 14 laboratoria die deelnemen aan Eenheid van Taal in ABR.

Voordelen van Eenheid van Taal

Binnen Eenheid van Taal in ABR lopen 2 trajecten: Lab2lab en Lab2publichealth. Beide berichten zijn een onderdeel van de informatiestandaard Labuitwisseling van Nictiz en bieden voordelen voor een MML wanneer het is aangesloten bij Eenheid van Taal in ABR.

Lab2lab

- Verbeteren elektronische uitwisseling tussen labs
- Efficiëntere werkwijze
- Betere samenwerking

MML's wisselen bij uitbesteding van onderzoeken onderling berichten uit via een Lab2lab koppeling. Zo worden bijvoorbeeld typeringen voor MRSA en CPE aangevraagd bij het laboratorium van het RIVM. Hierbij maken laboratoria gebruik van eigen codes die zij zelf moeten vertalen. Dit is niet meer nodig bij aansluiting op Eenheid van Taal. De aangesloten MML's maken gebruik van de Nederlandse Labcodeset en een gestandaardiseerde Lab2lab koppeling. Laboratoria kunnen deze koppeling gebruiken voor de onderlinge berichtenuitwisseling. Gegevens hoeven niet langer handmatig overgetypt te worden, waarmee de kans op fouten en de hieruit volgende herstelacties worden verminderd. Dit maakt de samenwerking tussen de MML's gemakkelijker.

Lab2publichealth

- Verbeterde elektronische uitwisseling tussen laboratoria en RIVM-systemen
- Verminderde foutgevoeligheid
- Sneller inzicht in voorkomen van ABR
- Sneller maatregelen nemen

Met Lab2publichealth worden uitslagen van antimicrobiële gevoeligheidsbepalingen dagelijks (in plaats van maandelijks) op een gestandaardiseerde en geautomatiseerde wijze verstuurd aan het RIVM. Dit verkleint de kans op fouten en gegevens worden sneller teruggekoppeld. Veranderingen in de epidemiologie zijn hierdoor eerder inzichtelijk. Op basis hiervan kunnen zorgprofessionals en beleidsmakers (lokaal, regionaal en landelijk) tijdig maatregelen nemen om verdere verspreiding te voorkomen.

Vergoeding kosten bij deelname in 2019

Laboratoria die in 2019 aansluiten bij Eenheid van Taal in ABR, ontvangen een vast bedrag als vergoeding voor de implementatiekosten. Eind 2019 wordt bekend of er ook budget beschikbaar komt voor laboratoria die vanaf 2020 aansluiten. De landelijke projectleider Eenheid van Taal in ABR kan meer informatie over de vergoedingen verstrekken (abr@rivm.nl).

Eenheid van Taal implementeren

Met de implementatie van Eenheid van Taal vertaalt een laboratorium de eigen voor ABR gebruikte labcodes één keer naar de codes van de Nederlandse Labcodeset. Een nieuw informatiesysteem aan elkaar inrichten is dus niet nodig. De laboratoria krijgen het advies om een projectteam samen te stellen met een (arts)-microbioloog, applicatiebeheerder en project-coördinator. Tijdens de implementatie word je ondersteund door het landelijke projectteam. Je ontvangt informatie, tips en templates. Ook kan je voorlichtingsbijeenkomsten bijwonen en krijg je ondersteuning bij de vertaling van de labcodes. Er vindt nauwe afstemming plaats tussen het MML, het landelijke projectteam en de leveranciers over voortgang en planning.

Fasering implementatie Eenheid van Taal in ABR

Wil je meedoen met Eenheid van Taal in ABR, dan moet je een aantal stappen doorlopen, zoals het regelen van capaciteit. De doorlooptijd van het project is 6 tot 8 maanden. Het project hebben we in 3 fasen verdeeld. Hieronder zie je per fase wat daarbij komt kijken en wat de gemiddelde doorlooptijd is. Het landelijke projectteam Eenheid van Taal in ABR begeleidt het MML gedurende het project.

Fase 0 – Besluitvorming

- In gesprek met het landelijk projectteam
- Capaciteit regelen
- ICT afdeling betrekken
- Besluit tot deelname in samenspraak met het bestuur

Fase 1 – Planning & Overeenkomsten

- Afsluiten van overeenkomsten
- Afstemming en planning

doorlooptijd
+/- 6 weken

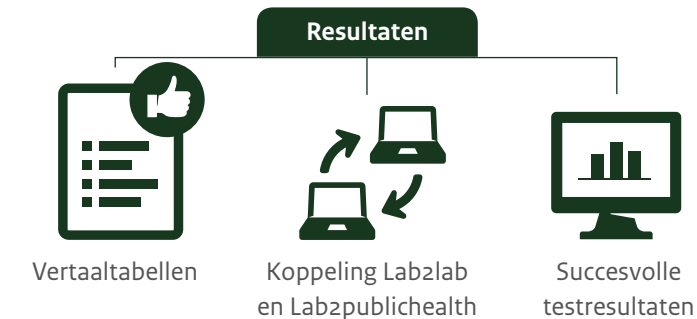

Fase 2 – Implementatie

- Eigen labcodes vertalen naar de Nederlandse Labcodeset
- Software installatie
- Implementatie gestandaardiseerde berichtenuitwisseling
- Testen

doorlooptijd
+/- 12 weken

Fase 3 – Van test naar productie

- Inrichten productie-omgeving
- Proefdraaien
- Evaluatie

Resultaten

Succesvolle
berichtenuitwisseling
Eenheid van Taal in ABR

doorlooptijd
+/- 6 weken

Interesse?

Heb je vragen of interesse om mee te doen? Neem dan contact op met project-leider Mariëlla van der Velpen. Dit kan per e-mail: abr@rivm.nl of per telefoon: 030-274 2609. We maken graag een afspraak om bij je langs te komen om deelname te bespreken. Informatie vind je ook op de website van het RIVM: www.rivm.nl/eenheidvantaalinabr

NVMM ondersteunt Eenheid van Taal

Het bestuur van de NVMM ondersteunt dit project. Het Informatieberaad Zorg erkent de Nederlandse Labcodeset als belangrijke bouwsteen voor informatie-uitwisseling in het zorgstelsel. Dit maakt een verbetering van de kwaliteit van zorg mogelijk. Betrokken bij dat beraad zijn onder andere: Federatie Medisch Specialisten, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen en de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra. Met de juiste informatie op de juiste plaats zetten we nieuwe stappen om de kwaliteit te verbeteren. Nu in het kader van ABR. In de toekomst voor andere toepassingen.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

nederlandse vereniging voor medische microbiologie

Betere gezondheid
door betere informatie

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juni 2019

De zorg voor morgen begint vandaag